

V Bruseli 28. júla 2026
(OR. en)

12052/26

Medziinštitucionálny spis:
2026/0223 (NLE)

AELE 67
FL 35
ISL 45
N 71
MI 797
ENV 970
FISC 263

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	27. júla 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 402 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIE RADY o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene protokolu 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd (finančný príspevok na mechanizmus CBAM)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 402 final.

Príloha: COM(2026) 402 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 27. 7. 2026
COM(2026) 402 final

2026/0223 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene protokolu 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd

(finančný príspevok na mechanizmus CBAM)

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia Spoločného výboru o zmene protokolu 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd

2. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“) zaručuje občanom a hospodárskym subjektom v EHP rovnaké práva a povinnosti v rámci vnútorného trhu. Stanovuje sa v nej začlenenie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa štyroch slobôd v 30 štátoch EHP, ktoré pozostávajú z členských štátov EÚ, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Dohoda o EHP sa okrem toho vzťahuje na spoluprácu v ďalších dôležitých oblastiach, ako sú výskum a vývoj, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie, ochrana spotrebiteľa, cestovný ruch a kultúra, známe pod spoločným názvom „sprievodné a horizontálne“ politiky. Dohoda o EHP nadobudla platnosť 1. januára 1994. Únia je spolu so svojimi členskými štátmi zmluvnou stranou Dohody o EHP.

1.2. Spoločný výbor EHP

Za spravovanie Dohody o EHP je zodpovedný Spoločný výbor EHP. Predstavuje fórum na výmenu názorov v súvislosti s fungovaním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutia sa prijímajú na základe konsenzu a sú pre zmluvné strany záväzné. Za koordináciu záležitostí EHP na strane EÚ zodpovedá Generálny sekretariát Európskej komisie.

1.3. Pripravovaný akt Spoločného výboru EHP

Očakáva sa, že Spoločný výbor EHP prijme rozhodnutie Spoločného výboru EHP (ďalej len „pripravovaný akt“) týkajúce sa zmeny protokolu 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd.

Cieľom pripravovaného aktu je stanoviť finančný príspevok štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na prevádzku systémov potrebných na fungovanie mechanizmu CBAM v celom EHP prostredníctvom aktualizácie protokolu 10 a protokolu 31 k Dohode o EHP, a to súbežne so začlenením nariadenia (EÚ) 2023/956, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (ďalej len „mechanizmus CBAM“)¹, a nariadenia (EÚ) 2025/2083, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach², do Dohody o EHP prostredníctvom samostatného rozhodnutia Spoločného výboru EHP.

Pripravovaný akt sa pre strany stane záväzným v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 52).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2083 z 8. októbra 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 2025/2083, 17.10.2025), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia predkladá Rade pripojený návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP, aby ho Rada prijala ako pozíciu Únie. Táto pozícia by sa mala po prijatí pri najbližšej možnej príležitosti predložiť Spoločnému výboru EHP.

V pripojenom návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP sa stanovuje finančný príspevok štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na prevádzku systémov potrebných na fungovanie mechanizmu CBAM v celom EHP prostredníctvom aktualizácie protokolu 10 a protokolu 31 k Dohode o EHP, čo presahuje rámec toho, čo možno považovať za čisto technické úpravy v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 2894/94³. Pozíciu Únie preto stanoví Rada.

Toto rozhodnutie sa má prijať súbežne so začlenením nariadenia (EÚ) 2023/956, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (ďalej len „mechanizmus CBAM“)⁴, a nariadenia (EÚ) 2025/2083, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach⁵, do Dohody o EHP prostredníctvom osobitného rozhodnutia Spoločného výboru EHP

4. PRÁVNÝ ZÁKLAD

1.4. Procesnoprávny základ

1.4.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody*“.

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa predmetný orgán riadi. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“.⁶

1.4.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor EHP je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou o EHP. Akt, ktorý má Spoločný výbor EHP prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94.

³ Nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 52).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2083 z 8. októbra 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 2025/2083, 17.10.2025), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>.

⁶ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

1.5. Hmotnoprávny základ

1.5.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94 závisí predovšetkým od hmotnoprávneho základu právneho aktu EÚ, ktorý sa má začleniť do Dohody o EHP.

Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

1.5.2. Uplatnenie na tento prípad

Keďže v rozhodnutí Spoločného výboru sa stanovuje finančný príspevok štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na prevádzku systémov potrebných na fungovanie mechanizmu CBAM v celom EHP prostredníctvom aktualizácie protokolov 10 a 31 k Dohode o EHP, a to súbežne so začlenením nariadenia (EÚ) 2023/956, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (ďalej len „mechanizmus CBAM“)⁷, a nariadenia (EÚ) 2025/2083, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach⁸, do Dohody o EHP prostredníctvom samostatného rozhodnutia Spoločného výboru EHP, je vhodné založiť toto rozhodnutie Rady na rovnakom hmotnoprávnom základe ako akt, ktorý sa začleňuje. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

1.6. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ a článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Spoločného výboru EHP sa zmení protokol 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokol 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd, je vhodné, aby sa po prijatí uverejnil v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 52).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2083 z 8. októbra 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 2025/2083, 17.10.2025), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene protokolu 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd

(finančný príspevok na mechanizmus CBAM)

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore⁹, a najmä na jeho článok 1 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o Európskom hospodárskom priestore¹⁰ (ďalej len „Dohoda o EHP“) nadobudla platnosť 1. januára 1994.
- (2) V súlade s článkom 98 Dohody o EHP môže Spoločný výbor EHP rozhodnúť o zmene okrem iného protokolu 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd.
- (3) Štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, by mali finančne prispievať na prevádzku systémov potrebných na fungovanie mechanizmu CBAM v celom EHP v rámci mechanizmu zriadeného súbežne na základe osobitného rozhodnutia Spoločného výboru EHP prostredníctvom aktualizácie protokolu 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd.
- (4) Protokol 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokol 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (5) Pozícia Únie v Spoločnom výbore EHP by preto mala byť založená na pripojenom návrhu rozhodnutia,

⁹ Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6.

¹⁰ (Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP k navrhovanej zmene protokolu 10 k Dohode o EHP o zjednodušení kontrol a formalít pri preprave tovaru a protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd, je založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*